

מודל השוואה פקח עירוני מול פקח סביבתי

הפקחים העירוניים (אוכפי חוקי עזר), ברשויות המקומיות, פועלים מתוקף פקודת העיריות/המועצות המקומיות ומתוקף חוקי העזר הספציפיים אותם הם אוכפים.

החוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים, ברשויות המקומיות, (הוראת שעה), תשע"א – 2011, מגדיר בפעם הראשונה תנאי סף ותנאי הכשרה מחייבים לפקחים עירוניים ומקנה להם סמכויות פיקוח רחביות, כלומר לא מותנות בחוק העזר הספציפי אותו הם אוכפים.

חוק זה מגדיר למעשה, את רמת הבסיס של הפיקוח ברשות המקומית. בהמשך לרמת בסיס זו יוכלו הפקחים לייצר לעצמם מומחיות בתחומי אכיפה ספציפיים: רישוי עסקים, סביבה, פקח מסייע וכו'.

חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), התשס"ח – 2008 מחייב את הרשויות המקומיות (מעל 20,000 תושבים) לבצע אכיפה סביבתית והוא מאפשר להן לבצע אכיפה זו על פי חוקי המדינה (ולא על פי חוקי העזר). לצורך אכיפת חוקי המדינה מוקנות לפקחים בנוסף לסמכויות הפיקוח המוקנות גם בחוק לייעול האכיפה סמכויות לביצוע מדידות ולקיחת דגימות וסמכויות שוטר (חקירה, עיכוב, חיפוש ותפיסה).

חוק זה נותן בעצם לרשות המקומית אפשרות לבצע אכיפה סביבתית בכלים מתקדמים ועוצמתיים שיאפשרו לה אכיפה וענישה משמעותיות יותר.

נושא	פקח עירוני	פקח עירוני עפ"י החוק לייעול האכיפה	פקח סביבתי
סוג החוקים הנאכפים	חוקי עזר עירוניים (חקיקת משנה, עבירות מסוג עוון)	חוקי מדינה (חקיקה ראשית, עבירות מסוג חטא)	
תחומי אכיפה	בהתאם לחוקי העזר של הרשות. שמירת ניקיון, רוכלות, חניה, רעש, בע"ח וכו'	החוק מקנה לרשויות יכולת אכיפה של 18 חיקוקי סביבה בתחומי הניקיון והשלכת פסולת, מניעת מפגעי רעש וריח, צמיגים, מחזור, פקדון על מיכלי משקה, מניעת זיהום מים וזיהום אוויר, ועוד.	
מקור הסמכות	פקודת העיריות, חוקי העזר	פקודת העיריות, חוקי העזר, חוק לייעול האכיפה והפיקוח ברשויות המקומיות, 2010	חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), 2008
תנאי סף	–	12 שנות לימוד אישור היועץ המשפטי של הרשות	12 שנות לימוד אישור משטרה
דרישות הכשרה	-	הכשרה מאושרת ע"י משרד הפנים והשר	הכשרה מאושרת ע"י השר לביטחון פנים

והשרים מהמשרדים הרלוונטיים.	לביטחון פנים		
מדים, תג שם, תעודה מזהה		-	דרישות נוספות
ע"י ראש הרשות פרסום ברשומות			הסמכה
סמכויות פיקוח: דרישת הזדהות, דרישת מידע ומסמכים, כניסה לחצרים, לקיחת דגימות ומדידות. סמכויות אכיפה: עיכוב חיפוש תפיסה חקירה	סמכויות רוחביות: דרישת הזדהות דרישת מידע ומסמכים כניסה לחצרים	בהתאם למוגדר בחוק העזר הרלוונטי ורק בעת אכיפת החוק המסויים.	סמכויות הפקחים
קנסות – מאות עד אלפי שקלים קנס שיפוטי – מאות אלפי שקלים, עד 3 שנות מאסר	קנס - מקסימום 730 ₪ קנס שיפוטי – עד אלפי שקלים		ענישה וגובה קנסות
החוקים קיימים, אין צורך בהליך כתיבה ואישור של חוקי עזר חיקוקי הסביבה מכסים את רוב נושאי האכיפה העירוניים להוציא רוכלות, חזיתות בתים, חנייה			יתרונות נוספים